

Nacionalna kampanja: Stop krivotvorinama i piratstvu na internetu

Priopćenje za medije

Izjave sudionika konferencije za novinare održane 23. veljače 2016.

Nacionalna kampanja o rizicima kupovine krivotvorenih i piratskih proizvoda putem Interneta „Ne kupujte mačka u vreći!“ u organizaciji nadležnih tijela državne uprave i organizacija koje sudjeluju u mehanizmu koordinacije za provedbu prava intelektualnog vlasništva, predstavljena je 23. veljače 2016. na konferenciji za novinare u prostorima Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo.

Cilj kampanje je podići razinu svijesti građana o piratskim i krivotvorenim proizvodima koji se na internetu prodaju kao originalni proizvodi, upoznati ih sa svim pravnim, financijskim i zdravstvenim rizicima i mogućim štetnim posljedicama takve kupovine te ih informirati kako se zaštititi od kupovine takvih proizvoda.

Naime, kako je istaknula gđa. **Ana Rački Marinković, zamjenica ravnateljice Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo**, „*razvoj digitalnog tržišta i e-trgovine nose velike pogodnosti za današnjeg modernog potrošača kojem kupnja putem Interneta omogućava širinu izbora, uštedu vremena i jednostavnost dostave, no s obzirom da je pri kupovini na internetu puno lakše naići na krivotvorine, a teže ih je prepoznati, građani trebaju biti svjesni postojećih rizika i svakako im se savjetuje pojačan oprez. Stoga se ovom kampanjom građanima skreće pozornost na problem krivotvorina i piratstva, te im se savjetuje na koji način da umanje rizik od nesvjesne kupnje krivotvorenih ili piratiziranih proizvoda*“.

Da građani u velikoj mjeri pri takvoj kupovini bivaju i prevareni dokazuje i statistika. Carinska uprava Ministarstva financija je tijekom 2015. godine u poštanskom i ekspresnom-kurirskom prometu zaustavila 3407 proizvoda radi sumnje na krivotvorinu. Od toga broja, samo su tri proizvoda bila originalna.

Međutim, trenutna gospodarska i financijska situacija u zemlji svakako utječe na to da se građani često upuštaju u kupovinu cijenom pristupačnih proizvoda na internetu, koji se reklamiraju s velikim sniženjima. Gđa. Danijela Marković Krstić, voditeljica odjela za Europski potrošački centar Hrvatska pri Ministarstvu gospodarstva istaknula je da se prema njihovim informacijama često događa da građani budu vrlo neugodno iznenađeni kada dobiju obavijest od Carinske uprave da su kupili krivotvorinu i da su obvezni podmiriti troškove uništenja takvog proizvoda. Stoga je i ovaj Centar s ciljem trajne edukacije potrošača uključen u kampanju ali i širu međuinstitucionalnu suradnju.

Premda građani podmirenje troškova uništenja krivotvorina, jer prema važećem zakonu nositelji prava taj trošak mogu potraživati od kupca, smatraju svojevrsnom kaznom, g. Ninoslav Babić iz Carinske uprave istaknuo je da „*unatoč činjenici da je uvoz krivotvorene robe protuzakonit, Carinska uprava neće kažnjavati naivne građane ako su greškom na internetu naručili krivotvorinu*“. Kako je istaknuo, „*carinske aktivnosti u vidu prekršajnih i kaznenih prijava usmjeravaju prema onima koji upravo u prometu krivotvorinama i prevarama građana vide mogućnost za poslovanje*“.

Osim ovih posljedica, građani svakako moraju biti i svjesni i drugih prevara i krađa koje se vežu uz kupovinu krivotvorene robe. Gđa. **Kristina Posavec, voditeljica Odjela za visokotehnološki kriminalitet Ministarstva unutarnjih poslova (MUP), istaknula je da MUP bilježi porast počinjenih kaznenih djela povreda prava intelektualnog vlasništva putem interneta s kojima su povezane i zloupotrebe kreditnih kartica i drugih sredstava plaćanja, osobnih podataka, te velika mogućnost zaraze računala malicioznim programima kojim su građani na taj način izloženi.** „*Mehanizmi zaštite i prevencija su i na samim građanima, stoga je neophodno povećati razinu svijesti o potrebi odgovornog ponašanja na internetu te kibernetičkoj i informacijskoj sigurnosti općenito*“, zaključila je gđa. Posavec.

Gđa. Jasminka Tadin, glasnogovornica Agencije za lijekove i medicinske proizvode, istaknula je da „*Svjetska zdravstvena organizacija procjenjuje da je oko 50% lijekova koji se prodaju putem internetskih stranica krivotvoreno*“ te upozorila da krivotvoreni lijekovi mogu ozbiljno ugroziti zdravlje i život pacijenata te je građanima preporučila da lijekove kupuju isključivo na ovlaštenim prodajnim mjestima.

Ispred organizacija nositelja prava na konferenciji za novinare govorili su gđa. Ivana Jurin Puhalo, zamjenica predsjednika Udruge nositelja prava na žig i g. Milan Majerović-Stilinović, savjetnik za komunikaciju HDS ZAMP-a . Oboje su istaknuli da nositelji prava, autori i kreativci podržavaju svaku inicijativu državnih tijela usmjerenu edukaciji krajnjih potrošača, koji najčešće kupuju krivotvorine ili preuzimaju piratski sadržaj iz neznanja odnosno jer su dovedeni u zabludu da se radi o originalnim proizvodima.

„*Potrošače treba educirati o tome da takvi proizvodi prije stavljanja na tržište u najvećem dijelu nisu prošli potrebna testiranja i certificiranja u –pogledu ispravnosti proizvoda. Nositelji prava blisko surađuju s državnim institucijama na svim pitanjima jačanja javne svijesti u svezi povrede i zaštite prava intelektualnog vlasništva, pa smo sretni da možemo biti dio ove hvale vrijedne kampanje i zahvaljujemo svim sudionicima na njihovom angažmanu oko svih aktivnosti planiranih u ovoj akciji*“, zaključila je gđa. **Ivana Jurin Puhalo.**

Kampanju su zajednički pokrenuli i organizirali Državni zavod za intelektualno vlasništvo, Carinska uprava Ministarstva financija, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo gospodarstva – Europski potrošački centar Hrvatska, HALMED kao i udruge nositelja prava intelektualnog vlasništva HDS ZAMP, BOA, APAW, ZAPRAF, HUZIP i druge institucije uključene u nacionalnu koordinaciju provedbe prava intelektualnog vlasništva.

Kampanja će se provoditi tijekom 2016. godine u dva navrata, tijekom veljače i ožujka, te tijekom studenog i prosinca, kada je intenzitet kupovine putem interneta povećan.

Kampanja će se provoditi putem službene web stranice www.stop-krivotvorinama-i-piratsvu.hr, društvenih mreža Koordinacije te službenih internetskih stranica suradničkih tijela, putem *billboard* plakata te emitiranjem radijskog i animiranog spota u medijima.

Informativni materijali za građane o rizicima kupnje putem interneta dijelit će se i u uredima Hrvatskih pošta, kinima, trgovinama Algoritam i Tisak Media, a biti će postavljeni i na stranicama internetskog oglašivača Njuškalo.hr.